

KLAGANDE

1. Hultmans Kyla AB, 556633-8249
Eriksgatan 4
521 35 Falköping

2. NVS Installation AB, 556053-6194
Box 384
201 23 Malmö

Ombud för 1 och 2: Advokaten Torbjörn Borg
Öberg & Heijne Advokatbyrå
Fristadstorget 4
632 20 Eskilstuna

MOTPARTER

1. Aktiebolaget Götenebostäder, 556089-4197
533 80 Götene

2. Centrubostäder i Skara AB, 556445-9237
532 88 Skara

3. Götene kommun
533 80 Götene

4. Götene Vatten & Värme AB, 556383-3143
533 80 Götene

5. Näringsrådhuset Skara AB, 556093-2856
532 88 Skara

6. Skara Energi AB, 556429-4303
532 88 Skara

7. Skara kommun
532 88 Skara

Ombud för 1-7: Upphandlaren Lena Orrvad
Vara kommun
534 81 Vara

Klaganden/ombudet

Motparten/ombudet

Skatteverket

Länsstyrelsen

Förvaltningsrätten

Allmänna ombudet

Kim Kurrensvärd

För kännedom

För verkställighet

För delgivning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 9 mars 2010 i mål nr 1127-10,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandena.

YRKANDEN M.M.

Hultmans Kyla AB och NVS Installation AB yrkar att kammarrätten ska ogiltigförklara beslutet att avbryta den pågående upphandlingen av fastighetsunderhåll VVS-arbeten samt anför i huvudsak följande. Det finns inte någon skyldighet för en anbudsgivare att erbjuda en upphandlande myndighet rabatter utöver det pris som angivits i offerten. Det finns därmed inte grund för att diskvalificera Hultmans Kyla AB från att delta i upphandlingen. NVS Installation AB har diskvalificerats på den grunden att det inte har offererat ”korrekta rabattsatser” trots att det inte kan anses vara förbjudet att offerera de rabattsatser som anses marknadsmässigt motiverade. Det har inte framkommit att det därutöver har funnits brister i deras anbud. Det var således fel att diskvalificera deras anbud. Det fanns därmed inte bara ett giltigt anbud. Det skäl som anförts för att avbryta den pågående upphandlingen är inte sakligt godtagbara. Kommunerna har i efterhand ändrat modellen för utvärdering av priset.

Götene och Skara kommuner samt deras helägda bolag, AB Götenebostäder, Götene Vatten & Värme AB, Centrumbostäder i Skara AB, Skara Energi AB och Näringsrådhuset Skara AB (kommunerna) yrkar i första hand att överklagandet ska avslås och i andra hand att kammarrätten ska förordna att upphandlingen ska göras om. De uppger att de efter tilldelningsbeslutet funnit att de ”gjort fel” och beslutade att avbryta upphandlingen då endast ett giltigt anbud återstod. Ny upphandling kommer att genomföras så snart som möjligt.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunerna hade sakliga skäl för sitt beslut att avbryta upphandlingen. Med hänsyn till att grunden för detta beslut är att det endast fanns ett giltigt anbud har kammarrätten även att pröva om

kommunerna hade rätt att inte godta anbudet från Hultmans Kyla AB och NVS Installation AB.

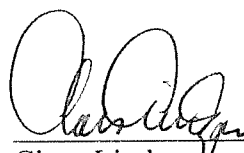
Vad parterna är oense om vad gäller utvärderingen av anbudet är hur kriteriet kostnaden för material skulle redovisas. Av förfrågningsunderlaget framgår att för att kunna jämföra anbudet kommer den genomsnittliga timkostnaden och priset på "varukorgen" att summeras. Av svarsformulär – värme- och sanitetsarbeten - framgår att anbudsgivaren i den delen skulle ange följande. Rabatter/påslag på materialprislista (fullständigt namn och beteckning på listan anges/bifogas) därunder finns utrymme för att ange "Flik:" och "Rabatt:". Sedan följer, utan någon rubrik eller fråga, en tabell. I tabellen har under rubriken material angetts 20 olika varor, därefter finns för varje vara angiven en fiktiv mängd. Anbudsgivaren har därefter för respektive vara haft att fylla i "Pris enl prislista", "Rabatt i %", "Anbudspris" och "Summa". Vid utvärderingen har summorna för de olika varorna lagts ihop.

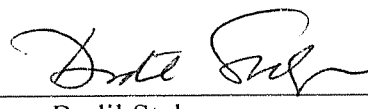
NVS Installation AB har i svarsformuläret hänvisat till materialprislistan "Ahlzell VVS 2008" samt angett att för flikarna 01-04 lämnas rabatt med 30 procent. I tabellen har avseende de olika materialen angetts rabattsatser på mellan 30 och 45 procent. Kommunerna har vid en förnyad utvärdering insett att rabattsatserna som finns angivna i tabellen inte överensstämmer med de som finns angivna avseende flikarna i materialprislistan och gör gällande att tabellen endast var avsedd som ett hjälpmedel vid utvärderingen. NVS Installation AB anser att det inte behöver finnas något samband mellan de rabattsatser som anges avseende flikarna och de som finns angivna i tabellen. Enligt kammarrättens mening går det inte av förfrågningsunderlaget att utläsa att det behöver finnas ett sådant samband, men samtidigt utesluter inte underlaget att ett sådant samband ska finnas. Underlaget är således otydligt i denna del. Eftersom kommunernas tolkning inte strider mot förfrågningsunderlaget har de haft fog för att inte godta NVS Installation AB:s anbud.

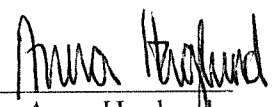
Vad gäller Hultmans Kyla AB har bolaget inte besvarat frågan om vilka rabatter/påslag som det lämnar på den materialprislista som det slutligen har hänvisat till. Bolaget har däremot angett rabattsatser i tabellen. En fråga som ställs av en upphandlande myndighet bör naturligtvis besvaras. Det kan emellertid diskuteras om ett uteblivet svar ska leda till att anbudet utesluts eller om den upphandlande myndigheten ska dra slutsatsen att det inte lämnas någon rabatt eller påslag på den angivna prislistan. I detta fall saknar det emellertid betydelse eftersom även om ett uteblivet svar anses innebära att prislistan gäller så hamnar Hultmans Kyla AB i samma situation som NVS Installation AB varvid kommunerna enligt ovan förda resonemang har haft fog för att inte godta anbudet.

Kommunerna har därmed haft saklig godtagbart skäl till att med motiveringen att det endast förelåg ett giltigt anbud avbryta upphandlingen. Överklagandet ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Claes Lindgren

Bodil Stelzer

Anna Haglund
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet Mariestad
Christian Martinsson

DOM
2010-03-09
Meddelad i
Mariestad

Mål nr
1127-10 E
Rotel 2:2

811A1GA2A

SÖKANDE

1. Hultmans Kyla AB, 556633-8249
Eriksgatan 4
521 35 Falköping

2. NVS Installation AB, 556053-6194
Box 384
201 23 Malmö

Ombud för båda sökandena:
Advokat Torbjörn Borg
Öberg & Heijne Advokatbyrå
Fristadstorget 4
632 20 Eskilstuna

MOTPART

1. Aktiebolaget Götenebostäder, 556089-4197
533 80 Götene

2. Centrubostäder i Skara AB, 556445-9237
532 88 Skara

3. Götene - Skara kommuner i samarbete
Tekniska nämnden
533 80 Götene

4. Götene Vatten & Värme AB, 556383-3143
533 80 Götene

5. Näringsrådhuset Skara AB, 556093-2856
532 88 Skara

6. Skara Energi AB, 556429-4303
532 88 Skara

Ombud för 1 - 6:
Lena Orrvad
Upphandlingsstaben
534 81 Vara

Dok.Id 730

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 800 542 18 Mariestad	Stockholmsvägen 6	036-15 65 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se	0501-676 46	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-15:00

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår framställningen om överprövning av kommunernas beslut att avbryta upphandlingen avseende fastighetsunderhåll – område VVS.

BAKGRUND och YRKANDEN M.M.

Götene och Skara kommuner samt deras helägda bolag, AB Götenebostäder, Götene Vatten & Värme AB, Centrubostäder i Skara AB, Skara Energi AB och Näringsrådhuset Skara AB (kommunerna) har infortrat anbud på fastighetsunderhåll – område VVS (upphandlingen).

I tilldelningsbeslut den 3 november 2009 antogs anbuden från Hultmans kyla AB (Hultmans), NVS Installation AB (NVS) och Bravida Sverige AB i nu nämnd ordning.

Den 12 november 2009 beslutade kommunerna att upphäva tilldelningsbeslutet i upphandlingen av VVS-arbeten och avbryta upphandlingen. Beslutet motiverades enligt följande. En närmare granskning visar att endast ett giltigt anbud återstår. Endast ett anbud anses inte ta tillvara den konkurrens som finns på marknaden varför de upphandlande myndigheterna kommer att genomföra en ny upphandling av efterfrågade tjänster och material.

Hultmans och NVS yrkar att förvaltningsrätten ogiltigförklarar kommunernas beslut att avbryta upphandlingen samt att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen rättas på så sätt att bolagen dels befinns ha lämnat korrekt utformade anbud enligt förfrågningsunderlaget, dels att bolagen utses

som upphandlingens vinnare respektive tvåa i utvärderingsfasen, på så sätt som kommunerna beslutat. Hultmans och NVS anför bl.a. följande.

- Utvärderingen av Hultmans anbud – Kommunerna gör gällande att Hultmans inte inkommit med begärda uppgifter om rabatter/påslag på den angivna materiallistan. Det framgår av svarsformulär från Hultmans att de uppfyllt de krav som kommunerna ställt, både till omfattning och till innehåll. Emellertid tycks kommunerna nu ställa krav på att det i tabellen ”materialkostnader” ska redovisas och därmed även utvärderas de rabatter/påslag kommunerna skulle få vid köp av övrigt material. Det kan vitsordas att Hultmans inte fyllt i några procenttal beträffande rabattsatser. Däremot har Hultmans lämnat uppgifter på namn på materialprislista som kommunerna begärde i e-postmeddelande den 9 oktober 2009. Hultmans angav ”ALVESTA VVS by Solar (prislista juli 2009)”. Hultmans redovisade alltså ett namn på prislista och på erbjudna rabatter. De rabatter som framgår av hela den katalogen är de som erbjuds kommunerna. Det av kommunerna begärda förtydligandet har lojalt uppfyllts av Hultmans. Hultmans bestrider att det alls uppställts några absoluta villkor, dvs. skallkrav, i förfrågningsunderlaget, beträffande rabatter på de prislistor som leverantörer av vitt skilda VVS-material erbjuder. Vad kommunerna prövar i detta kriterium är inte det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utan den högsta procentuella rabatten på ospecificerade produkter i åberopade materiallistor. Även en blank rad beträffande rabattsatser uppfyller de ställda kraven. De ultimata rabattsatserna är antingen 0 eller 100 procentenheter. Hultmans har erbjudit 0 procentenheter avseende materiallistan ALVESTA VVS by Solar, dvs. ingen rabatt utöver vad som anges i listan. Anbudet uppfyller även i detta avseende ställda villkor. Hultmans har i sitt anbud inkommit med alla begärda uppgifter om rabatter/påslag som angetts i den föreskrivna materiallistan.

Kommunerna äger heller inte rätt att avkräva anbudsgivare särskilda förmåner i form av rabatter eller låga påslag. Kommunerna tycks emellertid mena att utöver denna begäran så skulle det stå i överensstämmelse med LOU att dessutom avtvinga anbudsgivare att lämna generella eller särskilda rabatter/påslag. Detta är en missuppfattning som inte har stöd i gällande rätt. Hultmans har uppfyllt kommunernas krav, både till omfattning och till innehåll, även om inga erbjudanden om rabatter/påslag erbjudits. Hultmans har ändå lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Hultmans ska därför godkännas som leverantör.

- Utvärderingen av NVS anbud – Upphandlande enheterna gör gällande att NVS anbud inte skulle överensstämma med de generella rabattsatserna med rabattsatser angivna i varukorgen. NVS vill understryka att det rör sig om två från varandra skilda rabattsatser. Varukorgen är ett för de i upphandlingen ingående kommunernas representativa inköp av material som ger kommunerna extra god rabatt. Detta är möjligt eftersom denna fiktiva varukorg vilar på faktiska behov hos köparna. Övrigt material som inte finns upptaget i denna varukorg ger, eftersom volymen är helt okänd, endast en mindre och därmed generellt fastställd rabatt. Avsikten med en samordnad upphandling genom ramavtal bör vara att upphandling av stora mängder ska ske på förmånligare villkor än vad kommunerna kan åstadkomma var för sig. Detta kan inte uppnås genom att utvärdera rabattsatser på icke definierade uppdrag och VVS-material istället för mot offererade materialpriser. NVS anser att syftet med upphandlingen är att erbjuda upphandlande enheterna de ekonomiskt mest fördelaktiga erbjudandena. De anbud som NVS lämnat uppfyller dessa grundläggande villkor. Kommunerna anger att ”varukorgen innehåller ett urval av de vanligast förekommande artiklar utan att det vilar på faktiska behov hos upphandlande myn-

digheter” och att ”varukorgen är enbart framtagen för att kunna utvärdera angivna rabattsatser och göra en prisjämförelse.” Kommunernas utvärdering ska ske med utgångspunkt i en fiktiv varukorg som inte har någon förankring i verkligheten. Vilka de vanligast förekommande artiklarna är framgår inte av underlaget. Det framgår heller inte hur många dessa vanligast förekommande artiklarna är, t.ex. hur stor andel i VVS-arbetena dessa utgörs av helheten. Anbudsgivarna får heller inga upplysningar om vilka artiklar som ingår i varukorgen. Utvärderingen av anbuderna syftar till att tillfredsställa behoven hos de i upphandlingen ingående myndigheterna. Vilka dessa behov är framgår inte av underlaget. De behov som upphandlingen ska förmodas täcka förefaller vara helt identiska mellan de i upphandlingen ingående enheterna. Så kan naturligtvis inte vara fallet. Den av upphandlande enheterna valda metoden för utvärdering av anbuderna är att betrakta som en otillåten fri prövningsrätt som står i strid med bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU. Kommunerna tycks mena att ett högre procenttal för rabatter alltid är ekonomiskt bättre än ett lägre motsvarande tal. Skillnader mellan olika procenttal kan aldrig visa vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Eftersom ingen kontroll görs av de priser som ligger till grund för de offererade rabattsatserna så är den valda metoden för utvärdering värdelös. Metoden för utvärdering av skilda rabattsatser i den fiktiva varukorgen strider mot LOU. Det är naturligtvis en ogrundad förhoppning från kommunernas sida att det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet ska kunna utkristalliseras med stöd av offererade procenttal. Utvärderingsmetoden strider därför mot transparens och förutsebarhetsprinciperna i LOU. Kommunerna har anfört att NVS offererade rabattsatser fått till följd att anbudsgivaren har fått en fördelaktigare varukorg att utvärdera. NVS har valt att iaktta och följa kommunernas begäran genom att presentera olika rabattsatser. Trots denna följsamhet dis-

kvalificerades anbudet. Inte heller de av NVS offererade rabattsatserna dög enligt kommunerna. Anbudet från NVS uppfyller alla villkoren i underlaget och ska godkännas som leverantör. Det finns ingen grund att förkasta NVS anbud.

- Kriterier för utvärdering av anbud och kriterier som inte är sammankopplade till kontraktsföremålet – Bolagen vill i sammanhanget erinra om Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 3768-07 vari sägs att det finns avtalsrättsligt stöd för att en leverantör kan avstå från att lämna ett anbud. Det väsentliga är att leverantören i förväg kan förvissa sig om vilken verkan det utelämnade anbudet har på möjligheterna att vinna upphandlingen. Omständigheterna var inte sådana i detta mål att leverantörerna kunde komplettera anbudet efter anbudstidens utgång. Det var heller inte möjligt att inom ramen för LOU i efterhand framtinga eller konstruera ett anbud. Det skulle i sådana fall bli fråga om helt nya uppgifter. Enligt praxis från EG-domstolen föreligger det hinder för att en upphandlande myndighet, under ett anbudsförfarande, i ett senare skede fastställer andra utvärderingsvillkor än de som omnämnts i kontraktshandlingarna eller i meddelandet om upphandling. När kommunerna väljer att utvärdera anbuden mot erbjudna rabattsatser innebär detta val samtidigt att de inte kontrollerar anbudens följsamhet och uppfyllelse mot kontraktsföremålet såsom det beskrivits i underlaget. När det i förfrågningsunderlaget efterfrågas mängdrabatter får det anses som särskilt angeläget att leverantören vid anbud och leverans kan göra en någorlunda säker uppskattning av den förväntade avropsvolymen. Leverantörens incitament att konkurrera med pris, kvalitet och service försvinner om han inte vet att de flesta som lämnat in ett anbud blir antagna. Kommunerna har inte angett några volymer av alla de produkter som materialkatalogerna innehåller.

Kravet att redovisa rabattsatser strider mot transparens- och förutsebarhetsprinciperna i LOU.

– Grund för att avbryta upphandlingen p.g.a. bristande konkurrens saknas – Kommunerna har brutit mot LOU genom att besluta om att upphandlingen skulle avbrytas trots att sakliga skäl för ett sådant avbrytande inte föreligger. De har inte motiverat beslutet att avbryta upphandlingen och därmed heller inte angett några sakliga skäl för sina ställningstaganden. Någon motiverad självrättelse av tilldelningsbeslutet har heller inte redovisats. EG-domstolen har i mål C-15/04, Koppensteiner, uttalat att en avbruten (återkallad) upphandling ska kunna prövas och i förekommande fall ska beslutet även kunna ogiltigförklaras. Möjligheten att avbryta en upphandling är starkt begränsad. I mål C-92/00 anförde EG-domstolen att gemenskapsreglerna om offentlig upphandling inte medför att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från en upphandling föreligger endast i undantagsfall eller när det föreligger tungt vägande skäl. I målet fann domstolen även att myndigheterna är skyldiga att följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet när de beslutar att återkalla en upphandling. Vidare uttalade domstolen att den överprövning som ska göras inte får begränsas till att endast omfatta frågan om beslutet var av godtycklig art. Någon klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande har ännu inte utbildats. Bolagen kan inte finna att kommunerna har redovisat några omständigheter eller grunder som visar att ett korrekt avbrytande av upphandlingen framkommit. Vid sådant förhållande och då det framkommit att de grundläggande principerna i gemenskapsrätten har trätts för när ska bolagens överklagande bifallas. Orsaken till att kommunerna anser att det endast finns en godkänd anbudsgivare kvar är att de själva

skapat denna situation. Genom att ändra principerna för utvärderingen och på felaktiga grunder utesluta Hultmans och NVS återstår endast en anbudsgivare. En väl fungerande konkurrens för VVS-arbeten finns på marknaden men kommunerna har genom den felaktiga tillämpningen av utvärderingskriterierna synbarligen men felaktigt förlorat alla anbudsgivare utom en. Både Hultmans och NVS anser att beslut om att avbryta upphandlingen strider mot de grundläggande principerna i gemenskapsrätten och LOU. Dessutom har bolagen drabbats av onödiga kostnader till följd av hanteringen av upphandlingen och av beslutet att på felaktiga grunder avsluta anskaffningsprocessen.

Kommunerna bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Vid anbudstidens utgång hade sex anbud inkommit på område VVS. Efter utvärdering beslutades att anta Hultmans Kyla AB, NVS Installation AB och Bravida Sverige AB som leverantörer av VVS-tjänster. Övriga tre anbud diskvalificerades. Av förfrågningsunderlaget 1.20 framgår: ”för att kunna göra en jämförelse mellan anbuden kommer vi att summera genomsnittlig timkostnad och priset på varukorgen (på de områden där material efterfrågas)” Bilaga åtta i förfrågningsunderlaget är en svarsblankett för VVS-arbeten/material. Efter det att tilldelningsbeslutet skickats ut gjordes en fördjupad granskning av anbuden från de tre antagna leverantörerna. I svarsformulär värme- och sanitetsarbeten skulle uppgifter lämnas på timkostnad, angivande av materialprislista och uppgifter om rabatter/påslag på olika produktområden. Av svarsformulär framgår att rabatter/påslag på materialprislista ska anges. Namn och beteckning på listan ska anges/bifogas. Efter begäran om komplettering har Hultmans inkommit med namn på materialprislista men listan har inte bifogats. Uppgift om rabatter/påslag på listan har däremot inte lämnats och heller inte någon hänvisning till generella rabattsatser som finns i materialprislistan. Anbudet anses därför inte uppfylla ställda krav. Av förfrågningsunderlaget framgår: pris

kommer att utvärderas genom att summera genomsnittlig timkostnad och priset på varukorgen. Varukorgen innehåller ett urval av de vanligast förekommande artiklarna utan att det vilar på faktiskt behov hos kommunerna. Varukorgen är enbart framtagen för att kunna utvärdera angivna rabattsatser och göra en prisjämförelse av material mellan anbudsgivarna. De av NVS offererade generella rabattsatserna överensstämmer inte med rabattsatser angivna i varukorgen. Detta har fått till följd att anbudsgivaren har fått en fördelaktigare varukorg att utvärdera. Anbudet anses därför inte uppfylla ställda krav. Endast ett anbud återstår därför som uppfyller ställda krav. Det anses inte vara tillräckligt för att ta till vara den konkurrens som finns på marknaden. Med anledning av detta upphävdes tilldelningsbeslutet och beslut om avbrytande fattades eftersom endast ett giltigt anbud återstod. Med hänvisning till ovanstående finns det sakliga skäl att avbryta upphandlingen. Ny upphandling kommer att genomföras snarast möjligt.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Som framgår av överklagandet har EG-domstolen funnit att gemenskapsreglerna om offentlig upphandling inte medför att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från en upphandling föreligger endast i undantagsfall eller när det föreligger tungt vägande skäl. Det är också fastslaget att de upphandlande enheterna är skyldiga att följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet när de beslutar att återkalla en upphandling.

Regeringsrätten har i RÅ 2008 ref. 35 uttalat bl.a. följande. Någon klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande har ännu inte utbildats. Vad gäller den särskilda omständigheten att endast en lämplig anbudsgivare återstår får dock det tidigare nämnda avgörandet i målet Fracasso och Leitschutz alljämt anses vägledande (punkterna 31-34). Ett sådant skäl får alltså som regel anses godtagbart. Vad gäller vilka skäl i övrigt som kan godtas finns i EG-domstolens praxis exempel på att en upphandlande enhet gjort en förhandsbedömning avseende en upphandling och därefter startat förfarandet, men under detta insett att den begått fel vid förhandsbedömningen som medförde att den inte skulle ha möjlighet att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. EG-domstolen fann att enheten i en sådan situation hade befogenhet att avbryta upphandlingen, dock under förutsättning att den därvid iakttog grundläggande gemenskapsrättsliga regler, se EG-domstolens beslut i mål C-244/02, Kauppatalo Hansel (REG 2003, s. I-12139), punkt 36.

I punkt 1.20 i anbudsförfrågan sägs bl.a. följande. Anbudsutvärderingen kommer att ske på affärsmässiga grunder. Det för kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till nedanstående faktorer kommer att antas:

A. Pris 75 %

Pris / tim

Timkostnad för lärling (utvärderas ej)

Materialpriser (i förekommande fall)

Under detta kriterium utvärderas det timpris och materialkostnader som anbudsgivaren anger i sitt anbud. För att kunna göra en jämförelse mellan anbuden kommer vi att summera genomsnittlig timkostnad och priset på varukorgen (på de områden där material efterfrågas). Lägst pris erhåller 5 poäng varefter följande anbud erhåller poäng enligt följande: lägst

pris/högre pris x 5 poäng = anbudsgivarens prispoäng som sedan viktas till 75 procent.

Referenser viktades till övriga 25 %.

I blanketten "Svarsformulär – värme- och sanitetsarbeten" till anbudsunderlaget förutsätts anbudsgivarna att uppge bl.a. följande under rubriken Material. "Vi lämnar följande rabatter/påslag på materialprislista. (Fullständigt namn och beteckning på listan anges/bifogas)".

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Frågan i målet är om beslutet att avbryta upphandlingen vilat på sakligt godtagbara skäl.

Vid anbudstidens utgång hade det kommit in sex anbud på område VVS varav Hultmans Kyla AB, NVS Installation AB och Bravida Sverige AB antogs som leverantörer av VVS-tjänster. Övriga tre anbud diskvalificerades. Kommunerna har till stöd för sitt beslut att efter en närmare genomgång av anbuden därefter avbryta upphandlingen anfört att endast ett giltigt anbud återstår. Detta innebär enligt kommunerna att den konkurrens som finns på marknaden inte tillvaratas.

Av anbudsunderlaget framgår att det för kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till pris 75 procent och referenser 25 procent kommer att antas. Under kriteriet pris utvärderas det timpris och materialkostnader som anbudsgivaren anger i sitt anbud och materialkostnader utvärderas i förekommande fall. För att jämföra anbuden anges att kommunerna kommer att summera genomsnittlig timkostnad och priset på varukorgen (på de områden där material efterfrågas). Enligt svarsformuläret till anbudsunderlaget ska anbudsgivare där ange eller bifoga namn och be-

teckning på materialprislista samt lämna rabatter/påslag på materialprislistan. Av utredningen i målet framgår att Hultmans trots begäran om komplettering inte lämnat uppgift om rabatter/påslag till angiven materialprislista eller någon hänvisning till generella rabattsatser i materialprislistan. Kommunerna har p.g.a. av detta efter förnyad genomgång funnit att Hultmans inte uppfyller ställda krav. Vid förnyad genomgång har kommunerna även funnit att de av NVS offererade generella rabattsatserna inte överensstämmer med rabattsatser angivna i varukorgen och att anbudet från NVS därför inte uppfyller ställda skallkrav.

Vad kommunerna anfört till stöd för sitt beslut att avbryta upphandlingen utgör enligt förvaltningsrättens mening sakliga skäl för att avbryta upphandlingen. Med hänsyn härtill och då det inte framkommit att kommunerna har åsidosatt gemenskapsrättsliga principer för offentlig upphandling ska Hultmans och NVS ansökan om överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 d)

Jan Källman

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.